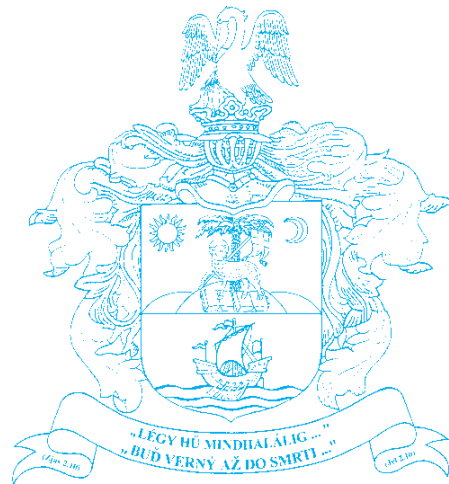

KALVÍNSKE HLASY

ÚRADNÝ ORGÁN

REFORMOVANEJ KREŠŤANSKEJ CIRKVI NA SLOVENSKU

Ročník LXXXIV.

Číslo 9.

Komárno, september 2013

Cena 30 centov

DO TVOJHO STÁNKU, PANE!

„Nebudeme zanedbávať dom svojho Boha“ (Neh 10,40) – tento biblický verš by mohol byť snád' aj mottom Knihy Nehemiáša. Tento sľub je posledným momentom obrátenia sa k Bohu, k čomu sa ľud zaviazal kľatbou a prísahou, na spečatenej listine po kolektívnom pokání. Vzťahovalo sa to predovšetkým na to, že budú dávať desiatky, prvotiny zo svojho poľa, prvorodené zo svojich zvierat budú prinášať do domu Hospodinovo, aby sa v predložení obetí mohlo pokračovať.

Obeť Ježiša Krista na kríži predloženie obetí takého typu zrušil, učinil zbytočným; Boh od ľudu novej zmluvy očakáva niečo iné. Avšak častokrát mám dojem, ako keby v realizácii poslania cirkvi nastal posun dôrazu. Merítkom viery sa stáva starostlivosť o chrám ako budovu, a keď zreštaurujeme chrám (keď sú obnovené naše fary, sú udržiavané naše nehnuteľnosti), sa môže zdať, že všetko je v poriadku.

Avšak nedošlo k nedorozumeniu: starostlivosť o cirkevné budovy je mimoriadne dôležitá a chvályhodná činnosť! Pretože sa nám už zrútila naklonená kostolná veža. Jeden duchovný vtedy povedal, že sa zrútila kvôli nám. Mal pravdu, pretože – oproti kolektívnej vine, ktorou je hocijaké spoločenstvo prariorované – teologicky úplne obstoje element kolektívnej hriešnosti vyslovený na seba samých (na to slúži ako príklad pokánie v čase Nehemiáša). Pretože boli už tehly z kostola zabudované do nového domu Hospodina; a videl som viac našich chrámov, znútra ktorých stromy siahali skoro do neba. Pretože zrútila sa veža na jednom z našich kostolov aj v dôsledku úderu blesku... Vtedy niekto poznamenal: ten chrám už nikdy nebude obnovený. A hľa, ak veriaci sú strávení horlením za dom Hospodina (Žalm 69,10), i keď sa jedná len o drobnúcké obecenstvo, stane sa zázrak: a dom Hospodinov je obnovený!

Avšak popri tom všetkom môže byť veľmi pozhnané uvedomiť si, že nezanedbávanie domu Boha neznamená len fyzickú starostlivosť oň, jeho údržbu a kráslenie. Tu nezanedbávanie vyjadruje pozitívny vzťah vzťahujúci sa na všetky oblasti cirkevného života. Nezabudnime: najkrajší chrám je plný chrám (alebo podľa daností v čo najväčšej miere zaplnený), jeho skvostom sú veriaci horlivo velebiaci Hospodina. A keď oni existujú, tak sa chrám (celok cirkvi) istotne nezanedbáva.

Ľudový charakter našej cirkvi sa v ostatných desaťročiach zmenil, napredovať bude možné pravdepodobne len zosilnením jej vyznávačského charakteru. To sa môže stať jedine skrze prácu Hospodinovu spracujúcu tvrdé srdcia, ale aj my sami sa máme za to zasadiť. Cirkevné dejiny ponúkajú veľa príkladov na to, že sa miestami a z času na čas stali veľké obrodenia. To potrebuje hlavne aj náš ľud. Ale rozpoznanie potreby nestačí, ak je pre nás budúcnosť našej cirkvi dôležitá: je bezpodmienečne nutné kolektívne rozpoznanie hriechu a kolektívne pokánie, ku ktorému môže zaviesť osobné oslovenie, prebúdzanie, aplikovanie zásady od duše k duši.

Béla A. Kis

Zvedavcov „úspech“

Vracajúc sa domov z tichého týždňa v aute prebiehal čulý rozhovor o zážitkoch. Mladík, ktorý sa ku skupine pripojil len príležitostne, len sotva prehovoril; bol človek, ktorý hľadal cestu viery. Horlivý rozhovor bol prerušený nečakanou otázkou: *Ty aký deodorant používaš?* Nálada náhle zmrzla, a oslovený mladík – cítiac sa veľmi nepríjemne – so sklonenou hlavou mlčal. Zvedavec to však nevzdal: *Nechceš to prezradiť? Nevadí, aj tak to z teba dostanem.*

Avšak nedostal to z neho, pretože mladík sa v ďalšej časti cesty už neozval a už ani členovia skupiny nedokázali nadviazať na predchádzajúci príjemný rozhovor. Čo ten mladík mohol so sebou odniesť z tichého týždňa? Učenie? Spomienku na svedectvá? Možno si inokedy lepšie premyslí, či sa má zúčastniť na takejto príležitosti.

Ako často pôsobí pohoršenie alebo tvorí prekážku nesprávne (alebo nesprávne vyslovené) slovo. Svojou rečou môžeme otvoriť dvere, ale ich môžeme aj zavrieť. Len Boh vie, že koľkí znášajú rany pre urážlivé, pohoršujúce, ponížujúce slová. Ako silne sme pre naše vyslovené slová odkázaní na Božiu milosť!

Aké dobré by bolo, keby sme vo svojom slovnom alebo činmi preukázanom svedectve mali na zreteli: „Nie vojenskou mocou ani silou, ale mojím Duchom – hovorí Hospodin mocnosť“ (Zach 4,6b). Pretože ľudská zloba kráľovstvo Božie nebuduje, ale: „Ako zlaté jablká na strieborných dielach je slovo povedané v pravý čas“ (Pr 25,11).

András Szabó

Tibor Sabovik

V MENE BOŽOM ZAČÍNAJTE

*Ubehol čas prázdnin, rýchlo ako voda,
už sa vám začína tá školská pohoda.
Skôr ako začnete, Pánovi chválu vzdajte,
však vás ochraňoval, na to nezabúdajte.
Pane, zostávaj s našimi deťmi naďalej,
však v Tvojich šlapajach dôjdu najďalej.*

*Buď na besiedkach, aj na náboženstvách,
nech sú oni doma v potrebných činnostiach.
Daj vedeniu, prosíme, dostatok rozumnosti,
aby sme sa zbavili tejto nezamestnanosti.
Posilňuj naše deti, Pane, Tebe dôverujeme,
aby rástli aj na duchu, za to Ťa oslavujeme.*

Pred tvárou Hospodina

Náš Bože a Otče, k Tvojmu večnému bohatstvu sa obracia duša z pustatín sveta. Dvíha sa k Tebe z tiesne sveta, aby bola šťastná a voľná. Keď hľadá, daj jej nájsť, obohať ju Tvojou múdrosťou a spravodlivosťou, aby netúžila po pôžitkoch, ktoré nemôžu nasýtiť, po pokladoch, ktoré si nemôže udržať. Daj nám cítiť, že kto sa drží blízko pri Tebe, nikdy nie je chudobný na útechu, ale vždy nachádza, čím by potešil seba i iných. Toto bohatstvo si nám poskytol v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi. Udeľuj nám tohto bohatstva stále v hojnejšej miere a zachovaj nám ho v hlbínach srdca, kam nedosiahne nijaká zemská moc, aby nás oň obrala. Amen.

Jakob Peter Mynster

CHCETE POZNAŤ PRAVDU?

„Ja som cesta i pravda i život“ (Jn 14,6).

Vy hovoríte, že máte pravdu, druhí tvrdia to isté. Koľko je rôznych cirkví a každá vyhlasuje, že len ona jediná má pravdu. Len sám Pán Boh pozná, kto má pravdu. Človek ju celý život musí len hľadať a hľadať.

Čo je pravda? Je to veľmi stará otázka a hýbala srdcom a myslou už starých pohanských mysliteľov. Pilát sa pýta v jemu danej príležitosti: „Čo je pravda?“ (Jn 18,38). Nevedel, ako je mu pravda blízka, že stojí pred ním, že sa mu chce dať poznať. Ale on sa odvrátil – nechcel pravdu poznať.

My kresťania máme túto otázku kladne vyriešenú Kristovým slovom: „Ja som cesta i pravda i život“ (Jn 14,6). Ježiš nehovorí: Ja mám pravdu, alebo každý má v niečom pravdu; nie, On vyhlasuje: Ja som pravda! To o sebe nehovoril nikto zo zakladateľov svetových náboženstiev. Tým kresťanstvo prevyšuje a odbavuje všetky iné náboženstvá.

Kto má Pána Ježiša Krista, má pravdu. Kto Ho poznal ako svojho Pána a Spasiteľa, ten už pravdu nehľadá. Je šťastný, vnútorne vyrovnaný. Vyznáva radosť: žiadna filozofia, veda, náuka,

žiadne iné náboženstvo mi už nemôže dať nič lepšieho. Kristus mi dal istotu, po ktorej som túžil a po ktorej prahne každá ľudská duša: istotu spasenia, večného života, istotu milujúceho Boha Otca.

Vo svojej veľkňazskej modlitbe Pán Ježiš Kristus hovorí: Otče, posväť ich (učeníkov) vo svojej pravde, lebo Tvoje slovo je pravda (Jn 17,17). Tu máme druhú odpoveď na otázku: Čo je pravda?

Božie slovo je pravda. Všetky ľudské tvrdenia, názory, presvedčenia, náuky, vyznania a tézy musia byť Božím slovom kontrolované, preskúšané, merané a presvietené. V tej miere ako s ním súhlasia alebo nesúhlasia, je zjave-

ná miera ich pravdivosti alebo nepravdivosti.

Vyhovárame sa: Bibliu sa dá dokázať všetko, pravda aj klamstvo. Aj diabol citoval Bibliu proti samému Ježišovi. Uznávam to. Je isté, že úprimný človek, ktorý je z pravdy, prosí o poznanie pravdy a pokorne si žiada osvietenie Svätým Duchom, pozná v pravej chvíli, čo je pravé (rýdze) a čo je pozlátko (klamstvo).

Pravda je Pán Ježiš Kristus a Biblia, Božie slovo, ktoré nám dal. Jeho osoba je skúšobným kameňom každého učenia.

To učenie je pravé, ktoré Ho oslavuje ako Božieho Syna, ako Spasiteľa sveta.

Pán Ježiš je stredobodom a osou Písma svätého. Ježiš Židom, ktorí Mu uverili, povedal: „Ak vy zostanete v mojom slove, ste vpravde moji učeníci. A poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí“ (Jn 8,31–32).

Chcete poznať pravdu? Začnite s Ježišom!

Dušan Brna

V tomto roku oslavujeme 450. výročie prvého vydania Heidelbergského katechizmu. Z tejto príležitosti boli pripravené aj jeho nové preklady. Maďarská reformovaná cirkev ho – príkladným spôsobom – v jednom zväzku vydala v maďarskom, slovenskom, rumunskom, nemeckom i anglickom jazyku.

Mnohí kladú otázku, že prečo je jedno 450-ročné dielo také dôležité pre nás. Či by sme nemali radšej nasledovať cirkvi zo západnej Európy, ktoré túto knihu už takmer zabudli. Neopovázim sa odpovedať na všetky otázky, ale chcel by som v súvislosti s našim dnešným životom viery pomocou Heidelbergského katechizmu skoncipovať pár myšlienok.

Človek dneška by chcel veriť. Objavujú sa rozličné náboženské smery, v mnohých prípadoch s nepresným obsahom: miešajú sa v nich znaky kresťanstva, prastarých mýtov a východných náboženstiev. Vedome hlásaný ateizmus takmer nie je v našom svete prítomný, náboženský synkretizmus však áno: mnohí sa považujú za kresťanov, no pritom veria aj v putovanie duší. Kontúry sa stávajú nejasnými, rozlišovať medzi Kristom a Budhom nie je v móde. Mnohých aj mylne interpretovaný dialóg medzi kresťanskými náboženstvami ponechá v nesprávnom názore, že je jedno, aké náboženstvo alebo denominácia poskytne rámec viery, podstatné je, aby človek veril. Človek čoraz menej je schopný dať odpoveď na to, že čo je obsahom jeho viery.

Heidelbergský katechizmus z duchovného hľadiska vznikol v úplne inom svete, než je dnešný. V období reformácie Európa bola kresťanská, seba samú prirovnávala ku kresťanskej pyramide hodnôt, i keď sa už dostala veľmi ďaleko od čistého prameňa. Katechizmus ukázal cestu človeku volajúcemu po obnove. Položil mílniky, a to tak úspešne, že aj dnes má – v úplne inej realite – ten istý odkaz. Naučí nás, aby sme neverili len vo všeobecnosti, a rozvíja obsahovú časť našej viery. Pretože ak človek povie áno vo všeobecnosti na všetko, tým nebuduje vieru, ale domnienku.

Katechizmus už na samom začiatku poskytne istý „cestovný poriadok“: presne vymedzí, že po akej ceste vedie čitateľa a kam ho chce dostať. Do ruky dáva pomyslený cestovný poriadok, v ktorom sú vyobrazené jednotlivé stanice; jeho základ tvorí biblický verš: „Vzývaj ma v deň súženia, vytrhnem ťa, a ty ma budeš oslavovať!“ (Žalm 50,15).

Prvá veľká kapitola sa zaoberá ľudským hriechom a biedou. Hneď je tu veľ-

Odkaz Heidelbergského katechizmu dnešku

Lipnime na základnom kameni nášho sebapoznania

mi aktuálna otázka: človek dneška nechce uznať, že je hriešny. Hriech sa stal skôr právnym pojmom, nie morálnym. Hriešny je ten, kto spáchal zločin, ktorý bol aj odhalený a ktorého súd odsúdil. Jedna zo základných téz našej kresťanskej viery (vo svojej ľudskosti sme hriešni, potrebujeme milosť) je čoraz menej prítomná v zmýšľaní dnešného človeka. Napriek tomu sa nesmieme vzdať tejto pravdy viery! I keď ju vyznávame len v malom počte, napriek tomu zostáva pravdou.

Určenie biblického základu sa líši od väčšiny katechizmov. Klasickým spôsobom aj Lutherov katechizmus berie za základ Desatoro, aby dokázal, že do akej miery nie je človek schopný vyhovieť Božej vôli. Heidelbergský katechizmus však za základ berie dve veľké prikázania, dvojité prikázanie lásky. Pretože v skutočnosti najväčším deficitom v živote je nedostatok lásky voči Bohu a ľuďom. Je to veľké ponaučenie aj v dnešnej misii!

Jedným z najväčších znakov našej hriešnosti je – popri bytí odkázanom a priori na milosť – bytie bez lásky, bez úplnej odanosti.

Druhou stanicou podľa cestovného poriadku je, že akým spôsobom nás Boh vyslobodí z biedy. To je najrozsiahlšia časť katechizmu: zo všetkých otázok (129) patrí sem 72. K téme sa – v súlade s reformovaným svetom viery a učením Kalvína – približuje nie od človeka, ale zo smeru od Boha. Ukáže Spasiteľa, Ježiša Krista, ktorý je jedine vhodný na realizáciu diela spásy. Boh urobil krok, teraz už človek je na rade, aby odpovedal. Milosť bude údelom tých, ktorí Božiu vystretú ruku prijímajú. Po tomto spoznaní nasleduje podrobné uvádzanie obsahu ozajstnej viery, a to prostredníctvom výkladu Apoštolského vierovyznania. Veľkým svedectvom katechizmu je,

že medzitým čo chce byť knihami vyučujúcou vieru, vyznáva pravdu: viera je predovšetkým stretnutie so živým Bohom, ktoré túži po znalosti. Teda prísť k viere je možné nie zo strany obsahu viery, ale spôsobom je spoznanie a hľadanie pravdy po získaní viery. Katechizmus dáva pocítiť aj rozdiel medzi dôrazmi dvoch vetiev reformácie. Kým lutherovská reformácia pri uplatňovaní zásady z milosti skrze vieru vyzdvihuje vieru, reformovaná skôr milosť.

Tretia stanica je, že akú chválu má človek dávať Bohu za Jeho oslobodenie. Modlitba Pánova je prirodzeným znakom vďačnosti takmer vo všetkých vierovyznaniach. Jedinečnosťou Heidelbergského katechizmu je, že aj Desatoro vkladá v kapitole o vďačnosti. To nie je náhodné. To nám vnukne, že Božie prikázania má človek zachovávať z vďačnosti. Situácia je podobná ako pri vzťahu rodiča a dieťaťa. Situácia je iná tam, kde dieťa slovo rodiča zachová nie preto, lebo sa bojí trestu, ale preto, lebo má rado toho, ktorý mu chce len dobré. A aby sme ešte lepšie dali pocítiť postoj katechizmu v tejto oblasti, musíme vidieť, že v tej dobe (potom počas stáročí) dôraz aj vo vyučovaní bol kladený na disciplinovanie.

Duch Heidelbergského katechizmu je budujúci. Nehľadá konflikty, nie oproti viere iných sa snaží skoncipovať pravdy našej viery. Hoci ak sledujeme jeho historické pozadie, naozaj boli dôvody na konflikty. Rímskokatolícka cirkev sa s celou silou svojej mocenskej váhy usilovala o zdoľanie reformácie. Aj jej jednotlivé krajné smery znamenali veľa starostí. Tón katechizmu napriek tomu nie je konfrontatívny. Môžeme povedať, že ticho, ale rozhodne a vedome hľadá a nájde čistý prameň, z ktorého môže čerpať. Dnes kritizovanie inak veriacich alebo hľadajúcich nie je vhodný prostriedok. Na nás záleží, aby sme poklady svojej reformovanej viery mohli zažiť a obohacovať. To môže byť našim misijným cieľom, a v tom nám môže byť katechizmus na pomoc.

Musíme úplne súhlasiť s myšlienkou v predslove ku znova vydanému katechizmu. „Katechizmus počas stáročí pomáhal v tom, aby pokolenia nasledujúce po sebe a zbory žijúce geograficky ďaleko od seba mohli pravdy viery reformovanej kresťanskej cirkvi vyjadriť jednotnými pojmami, zhodnými slovami.“ Ako reformovaní žijúci v milostivom čase lipnime na pravdách našej viery!

Róbert Géresi

Po časti o slobodnej vôli nasleduje časť o hriechu a smrti. Naša viera musí teda poznať, že ľudská sloboda nás vedie do hriechu a potom nasleduje smrť. Výsledkom hriechu je len smrť, jediná cieľová stanica každého hriechu. Dnešok hriech zľahčuje, považujeme ho viac za súčasť života než za skazené zlo. Ján Kalvín sa neobával nazvať naše konanie zvráteným, hriechom pošpineným. My, ľudia mávame o sebe vyššiu mienku než je náš skutočný hriešny stav.

Vo *Vzdelaní vo viere* sa uvádza: „Písmo nazýva hriechom ako zvrátenosť ľudskej prirodzenosti, ktorá je studnicou všetkých nerestí, tak nízke žiadosti, ktoré sa z nej rodia a hanebné predčiny, to sú dôsledky týchto žiadostí.“ Písmo je sväté, vychádza od Boha, ktorý dôverne a detailne pozná človeka. On, Stvoriteľ, má pred sebou všetko naše. Boh pozná hriechy, ktoré sme spáchali. Pred Ním sú všetky naše hriešne myšlienky vyjavené, obnažené. Boh vidí jasne a dokonale každú zvrátenosť ľudskej prirodzenosti. Z nej vychádzajú zlé rozhodnutia pre hriech a nakoniec smrť. Každého človeka ovládajú žiadosti, ktoré sú pre ľudskú prirodzenosť prítlačivé.

„My teda, hriešnici od života matky, rodíme sa všetci v poddanstve hnevu a pomsty Božej. Dospievajúc kopíme na seba deň po dni ťaživejší súd Boží. Konečne celým svojím životom tiahneme ustavične v ústrety k smrti.“ Toto je podľa reformátora náš smer. Podliehame hriechu, rodíme sa v hriechu. O to viac vďačne oceňujeme dielo nášho Spasiteľa Ježiša Krista, ktorý sa narodil do tejto našej hriešnej prirodzenosti, stal sa človekom, aby nás vykúpil zo smrti. Ak uvažujeme o vlastnej hriešnosti, o smrti, nech nás to približuje k Pánovi. Niet inej cesty von!

Čítame v Písme: „Nech teda nekraľuje hriech vo vašom smrteľnom tele tak, že by ste povolovali jeho žiadostiam. Ani svoje údy nevydávajte hriechu za nástroje neprávosti, ale oddajte sa Bohu ako tí, čo vstali z mŕtvych a žijú, a svoje údy vydávajte Bohu za nástroje spravodlivosti. Hriech totiž nebude panovať nad vami; lebo nie ste pod zákonom, ale pod milosťou“ (Rím 6,12–14).

Hriech má uzurpujúcu vlastnosť, stále viac sa rozmáha. Človek nesmie byť

VZDELANIE VO VIERE (VII.)

Čo musíme vedieť o hriechu a smrti

pasívny, ale rozhodný na odpor voči každému hriechu: „Nedávajte miesto diablove“ (Ef 4,27). Boj proti hriechu je postavený na pokoji, živote viery, odpúšťaní, poctivosti, slušnosti, pracovitosti, v prinášaní ovocia Ducha Svätého.

Kalvín potvrdzuje, že každý hriech je ohavný Božej spravodlivosti. Toto videnie nám často chýba: pozeráť na hriech tak ako ho vidí Boh. Odsudzovať hriech ako zlo proti Bohu! „Každý, kto pácha hriech, koná aj proti zákonu; hriech je predsa prestúpením zákona. A vy viete, že On sa zjavil, aby sňal hriechy, a v ňom niet hriechu. Ktokoľvek zostáva v ňom, nehreší; a ktokoľvek hreší, nevidel Ho, ani nepoznal. Deti, nech vás nikto nezvedie. Kto koná spravodlivosť, je spravodlivý, ako je On spravodlivý. Kto pácha hriech, je z diabla, pretože diabol hreší od počiatku. Syn Boží sa zjavil na to, aby maril diablove skutky“ (1Jn 3,4–8).

vlastnú cnosť.“ Vždy, ak sa príliš zahľadíme do seba, je to oslabujúce, ale ak k Bohu, na Jeho spravodlivosť to nás dvíha a nesie. Sme oblečení, úzko spátí s neposlušnosťou. Preto sa musíme pred Bohom koríť, k Nemu sa modliť. To ťažko môže človek žijúci v pýche, zlosti a nenávisti.

Ján Kalvín sa tu nezaoberá podrobne smrťou, už to nám dáva správu, že sa jej nevyhneme. Kristus zrazil osten smrť a kto verí v Krista, má večný život. Smrť je koncom pozemskej púte človeka a koncom hriechu. Nás ľudí netrápi tak ani hriech ako smrť. Sú situácie, keď sa s ňou stretávame a vyvoláva v nás obavy. Pohania ju uctievali, dávali jej podobu a neprimerane sa jej báli. Smrť nás nemá zamestnávať, skôr vzdávajme slávu Bohu.

To je kalvínske: oslavovať Boha, Jeho všetku slávu, svätosť, silu a spásu. Božia láska nám darovala svetlo života, nový život v Kristovi. Máme osla-

My sme takí, ako napísal Kalvín, že ustavične ideme v ústrety smrti, a to aj hriechom. Skoro dokážeme zabrániť radosti viery, aby nás viedla. Nežijeme život spasených, zachránených Kristovou krvou. Reformátor pripisuje našu biedu ľarche hriechov. Zaiste sú nám na ľarchu, krivia nás a vtláčajú do zeme. To bremeno, ako sa vo *Vzdelaní vo viere* píše, je hrozný kal a naše srdcia sú ním skalené: „Hoci táto úvaha človeka desí a beznádejne zvieria, je predsa nutná, aby sme vyzliekli vlastnú spravodlivosť, odtrhli sa od dôvery vo

vovať Boha za každých okolností, koríť sa pred Jeho nekonečnou a večnou slávou. Máme uctievať Jeho svätosť, ktorá všetko preniká, Jeho silu mnohokrát prekračujúcu naše ľudské možnosti.

Bratia a sestry, vždy zbožne oslavujme Boha za spásu, ktorú nám On dal. Kalvín nás učí, že sme v mocných Božích rukách, čo stále platí. Hriech je veľká ťažoba, ale chvála Bohu za to, že milosťou sme spasení skrze vieru v Krista! On nezhršil a premohol smrť.

Juraj Gajdošoci

DIAKONIA A ÚSILIE O SVÄTOSŤ

Biblická úvaha zo správy seniora za rok 2012

Bratia a sestry, počuli sme veľa úda-
jov, čísel a informácií o živote nášho se-
niorátu v minulom roku. Zamyslime sa
teraz nad jednou výzvou Jakubovho lis-
tu: „Čisté a nepoškvrnené uctievanie Bo-
ha pred Bohom a Otcom je: navštevovať
siroty a vdovy v ich tiesni a seba zachov-
ávať nepoškvrneného svetom“ (Jk 1,27).

Uctievať Boha je jedna z kľúčových
úloh kresťana. Čítaný text nám však uka-
zuje na to, čo je kľúčovým prvkom také-
ho uctievania Boha, ktoré je Pánu Bohu
milé, inak povedané, aké uctievanie Pán
Boh od nás vyžaduje. Tento text nám
ukazuje, aby sme sa príliš nezamotali v
liturgii, t. j. v poriadku služieb Božích.
Služby Božie predstavujú len malý zlo-
mok času z týždňa. Liturgia má svoj výz-
nam, len nesmieme zabúdať na to, že uc-
tievanie Pána Boha má pokračovať aj po
skončení služieb Božích, keď opustíme
brány kostola.

Jakub hovorí jasne, že pravé uctieva-
nie Pána Boha má mať dve zásadné črty:
diakonia – „navštevovať siroty a vdovy
v ich tiesni“; **snaha o svätosť** – „seba
zachovávať nepoškvrneného svetom“.
Obe tieto črty sú potrebné v uctievaní
Pána Boha. Jedna a zároveň aj druhá. Ak
sa jedna z týchto črt zanedbá, tak cirkev
tým opúšťa svoje poslanie. Pozrime sa
bližšie na situácie, keď sa jedna z týchto
črt vynechá.

Zachovávanie diakonie a zanedbávanie úsilia o svätosť

To je situácia mnohých cirkví v západ-
nej Európe. Takémuto správaniu cirkvi
svet zatlieska. Ocení dobročinnosť a dia-
koniu, ale najmä to, že cirkev ustupuje z
tradičných morálnych hodnôt, nenabáda
ľudí ku zdržanlivosti, nenastavuje im zr-
kadlo, nepožaduje od nich snahu o život
podľa Božích noriem.

Zanedbávanie diakonie a úsilie o svätosť

Tento jav sa dá v teologickej reči ozna-
čiť ako zákonníctvo. Farizeji a zákonníci
sa o svätosť síce snažili, ale často len na-
vonok, a pritom lásku k blížnemu zaned-
bávali. Pán Ježiš to povedal jasne: „Vte-
dy hovoril Ježiš zástupom a svojim uče-
níkom: Na stolicu Mojžišovu posadili sa
zákonníci a farizeji. Čokoľvek by vám ho-
vorili, konajte a zachovávajte, ale podľa
ich skutkov nerobte, lebo hovoria a neko-
najú, zväzujú ťažké bremená a nakladajú
ľuďom na pleciah, ale sami nechcú ich
pohnúť ani prstom“ (Mt 23,2–4).

Jakub nám jasne hovorí, že obe črty, t. j.
diakonia a úsilie o svätosť by mali byť v

našom živote, ak chceme uctievať Pána
Boha: „Čisté a nepoškvrnené uctievanie
Boha pred Bohom a Otcom je: navštevov-
vať siroty a vdovy v ich tiesni a seba za-
chovávať nepoškvrneného svetom“ (Jk
1,27).

V rámci seniorátu sme urobili malé
kroky na naplnenie tejto výzvy. Zaviedli
sme diakonický fond, ktorý pri večeri
Pána na nový chlieb vytvára aspoň malé
zdroje na pomoc ľuďom v tiesni. V du-
chu druhej črty Jakubovej výzvy duchov-
ní seniorátu prijali pri príležitosti týždňa
manželstva výzvu, kde kladú dôraz na
hodnotu manželského zväzku oproti voľ-
nému spoluzitiu muža a ženy bez uzavre-
tia manželstva (uverejňujeme ju na str. 6
– pozn. red.).

Jakubova výzva nás vedie k tomu, aby
sme vedeli v pravý čas povedať ÁNO a v
pravý čas NIE. Všetko má svoj čas.

Máme povedať ÁNO na pomoc blíž-
nemu, diakoniu či dobročinnosť a máme
povedať NIE na zväzkanie k hriechu.

Ako to však dosiahnuť? Jakub vo ver-
šoch, ktoré predchádzajú našej dnešnej
výzve, dáva odpoveď: „Nech je každý
človek rýchly, keď treba počúvať, pomá-
lý, keď má hovoriť, a pomalý k hnevu.
Lebo hnev muža nepôsobí spravodlivosť
pred Bohom. Preto odložte všetku nečis-
totu a všetko množstvo zlosti a s tichos-
ťou prijímajte vstevované slovo, ktoré
má moc spasť vaše duše. Buďte však či-
niteľmi slova, a nielen poslucháčmi, kto-
rí oklamávajú sami seba. Lebo ak je nie-
kto poslucháčom slova, a nie činiteľom,
podobá sa mužovi, ktorý si v zrkadle po-

zerá svoju prirodzenú tvár; videl sa totiž,
ale odišiel a ihneď zabudol, aký je. Ale
kto sa zahľadel do dokonalého zákona
slobody a vytrval nie ako zbudlivý po-
slucháč, ale ako činiteľ skutku, ten bude
blessavený vo svojom konaní. Ak si
niekto myslí, že slúži Bohu, a jazyk si ne-
drží na uzde, ale oklamáva si srdce, u ta-
kého je daromné uctievanie Boha. Čisté
a nepoškvrnené uctievanie Boha pred Bo-
hom a Otcom je: navštevovať siroty a
vdovy v ich tiesni a seba zachovávať ne-
poškvrneného svetom“ (Jk 1,19–27).

Jakub nás vyzýva, aby sme sa započú-
vali do Božieho slova pozorne, koncen-
trovane a v tšení. Božie slovo je moc-
né, môže nielen spasť našu dušu, ale aj
dať nám silu naplniť výzvu ku dobročín-
nosti a úsiliu o svätosť. Pozrime sa ešte
na niektoré časti Písma, ktoré nás vedú k
dobročinnosti a úsiliu o svätosť.

K dobročinnosti nás vyzývajú slová
Pána Ježiša: „Vy ste svetlo sveta. Mesto,
ktoré leží na vrchu, nemôže byť skryté.
Ani sviecu nazažijajú a nestavajú pod ná-
dobu, ale na svietnik, a svietia všetkým v
dome. Tak svieť vaše svetlo pred ľuďmi,
aby videli dobré skutky a velebili vášho
Otca, ktorý je v nebesi“ (Mt 5,14–16). K
úsiliu o svätosť ako zápasu s pokušením
nás vyzýva kniha Prísloví: „Syn môj, ak
ŕa zväzajú hriešnici, neprivoľuj!“ (Pr
1,10).

Slovo Božie, ak ho budeme v úprim-
nosti a tichosti prijímať, nás bude viesť k
takému uctievaniu Pána Boha, ktoré je
Jemu milé. K Božiemu slovu však ne-
smieme pristupovať len ako poslucháči,
ale mali by sme ho činiť. Preto chcem na
záver tejto správy vyzvať najprv duchov-
ných, aby usilovne slovo Božie kázali
každej generácii. Aby to robili tvorivo,
aby organizovali tábory, výlety, túry či
iné podujatia. Aby vychovávali laických
spolupracovníkov, ktorí by im pomáhali
pri šírení slova, napr. na návštevách star-
ších. Pri zvestovaní slova má duchovný
dve úlohy: slovo Božie zrozumiteľne vy-
svetliť, ale zároveň poukázať aj na cestu
realizácie.

Veriacich zase vyzývam, aby slovo
Božie počúvali nie ako poéziu, ale s pris-
tupom, kde sa budeme pýtať: Čo mám
robiť? Ako to, čo som počul, mám apli-
kovať vo svojom živote? A presbyterov
vyzývam k tomu, aby si hľadali vo svo-
jich zboroch konkrétne odpovede na o-
tázku: „Ako náš zbor naplní výzvu Pána
Ježiša Krista k dobrým skutkom?“

V týchto týždňoch nám Heidelberský
katechizmus pripomína to, čo je to cir-
kev. Cirkev je dielom Pána Ježiša Krista,
ktorý svojím slovom a Duchom od po-
čiatku sveta až do jeho konca si z celého
ľudského pokolenia zhromažďuje cirkev.
Snažme sa mu byť verní a plniť Jeho slo-
vo. Amen.

Juraj Brecko

(Odznelo dňa 2. júna 2013 na senio-
rálnom valnom zhromaždení Ondavsko-
hornádskeho reformovaného seniorátu v
Tušiciach.)

Výzva duchovných pri príležitosti Národného týždňa manželstva

Vážení bratia a sestry! Už niekoľko rokov sa v našej krajine v týždni, v ktorom je valentínsky sviatok, koná Národný týždeň manželstva. Rôzne kresťanské organizácie z viacerých cirkví chcú v týždni, keď sa veľa hovorí o láske medzi mužom a ženou, poukázať na biblické chápanie skutočnej lásky.

Pri tejto príležitosti sa, milí veriaci, chceme podeliť s tým, čo nás duchovných veľmi trápi. Čoraz viac sa manželstvo obchádza a spolužitie ako náhrada manželstva sa čoraz viac rozmáha, a to žiaľ aj v rodinách, kde rodičia či starí rodičia pravidelne navštevujú služby Božie. Ako dôvod sa uvádza doba. Áno, aj my duchovní, tam kde je to potrebné, ideme s dobou. Napríklad internetová komunikácia sa stala súčasťou nášho života. Častejšie ako listy už posielame e-mail. Nemôžeme však súhlasiť s tým, že doba ospravedľňuje hriech. Ak nejaký hriech robí veľa ľudí, to neznamená, že to už potom môžu robiť všetci.

V rozpore s dobou, ale v súlade s Písmom chceme vyjadriť jasne a bez okolkov, že spolužitie muža a ženy bez manželstva je hriechom pred Bohom.

450. výročie prvého vydania Heidelbergského katechizmu poskytlô dôvod, aby sa tento vyznávateľský spis stal hlavnou témou tohtoročného celocirkevného doškolo'ovania duchovných. Kurz, na ktorom sa naši duchovní zúčastnili v doteraz nevídanom počte, prebiehal v dňoch 3–5. júna v Megbékés Háza (Dom zmierenia) v Berekfürdő.

Zadunajský biskup na dôchodku **Mihály Márkus** katechizmus skúmal z hľadiska cirkevných dejín. Poukázal na to, že naši predkovia ho prijali až roku 1646 na szatmárskej synode, ktorá duchovných zaväzovala k jeho výkladu každú nedeľu. Budapeštiansky teologický profesor **Ferenc Szűcs** sa zaoberal ťažko vykladateľnými miestami spisu, pričom zdôraznil, že nemá univerzálnu vieroučnú autoritu (taký spis vôbec neexistuje, niet jednotného reformovaného vierovyznania).

Vedúci katedry z RTF UJS v Komárne **Zsolt Görözdí** vo svojej prednáške s názvom *Vyučovanie Heidelbergského katechizmu v príprave na konfirmáciu* uviedol, že pomáha spoznať biedu človeka a slúži ako dogmatický základ (nesmieme sa vzdať koncepcie hriech – oslobodenie – vďačnosť).

Tento hriech je potrebné Pánu Bohu vyznať, oľutovať a napraviť ho. Bud' spolužitie ukončiť alebo vstúpiť do manželstva.

Vyzývame rodičov, starých rodičov, krstných rodičov, aby nerezignovali na vydávanie kresťanského svedectva svojim deťom, vnúčatám či krstným deťom. Pomôžte nám, prosím, a neuspokojte sa s tým, že dnes je proste taká doba, ale svojím deťom, vnúčatám, krstným deťom jasne povedzte, že spolužitie je hriechom pred Bohom, že také ich rozhodnutie neschvaľujete. Vieme, že dnes už nie je možné mladšej generácii rozkázať, ale veľmi vás, rodičia, starí rodičia či krstní rodičia, prosíme, aby ste neprestali svoje deti, vnúčatá či krstné deti žijúce v spolužití napomínať a viesť ku pravej skutočnej láske, ktorá sa prejaví v zodpovednom uzavretí manželstva.

S bolesťou si však uvedomujeme, že niekedy aj staršia generácia dáva zlý príklad mladšej generácii. Postupne sa rozmáha aj spolužitie v jeseni života, keď starší ľudia obídu manželstvo preto, aby si ponechali sociálne zabezpečenie plynúce z vdovského či vdoveckého dôchodu.

Celocirkevné doškolo'ovanie duchovných v Berekfürdő NAŠA VIERA SA UVOĽNÍ Z KATECHIZMU

Taktiež komárňanský profesor, dogmatik **Bernhard Kaiser** skúmal teológiu katechizmu. Podľa neho istá minidogmatika i minietika sú v ňom rovnako prítomné. Vyzdvihol, že duchovný pohybujúci sa v modernej teológii nie Kristovo spásnosné dielo má len dogmaticky hlásať, ale má dávať príklady na kresťanský spôsob života.

Rektor Reformovanej bohosloveckej univerzity v Debrecíne **Károly Fekete** hovoril o možnostiach kázania podľa katechizmu. Podľa neho niet v ňom prázdnej polemiky, má dušpastiersky a sociálny charakter, medzitým čo koncentruje na najdôležitejšie, totiž na osobnú

ku po zosnulom manželovi či manželke. Sme presvedčení o tom, že Pán Boh sa postará o všetkých, ktorí poslúchnu Jeho slovo a spoľahnú sa na Jeho pomoc a starostlivosť.

Tých, ktorí v spolužití žijú, v kresťanskej láske vyzývame, aby to dali do poriadku pred Bohom.

Vyzývame aj manželov, aby sa snažili vo svojich manželstvách osláviť Boha, aby pestovali vernosť, lásku. V prípade manželskej krízy vás povzbudzujeme k zmiereniu, k odpusteniu. V prípade potreby sme ako duchovní ochotní pri manželských krízach pomôcť modlitbou, ale aj osobným rozhovorom a duchovným povzbudením.

Na záver chceme dodať, že si veľmi dobre uvedomujeme, že aj naše životy a rodiny sú alebo neskôr budú vystavené skúškam aj v tejto oblasti. Preto vás prosíme, aby ste sa za nás modlili, aby sme my duchovní či už osobne, alebo v našich rodinách v týchto veciach obstáli. Prosím, nepovažujte našu výzvu za prejav povýšenectva, ale za výzvu, aby sme navzájom povzbudzovali k tomu, aby sme kráčali ťažkou cestou proti prúdu dnešnej doby, ktorá pohŕda Božimi normami pre vzťah medzi mužom a ženou.

vieru. Poukázal na to, že máme prekrásnu vieru, ktorá sa uvoľní práve z katechizmu.

Spomínané prednášky doplnili workshopy o práci medzi mládežou, pódiový rozhovor o funkcii presbyterov (viedol ho zástupca biskupa **Róbert Géresi**), rokovania rôznych pracovných skupín i organový koncert **Miklósa Nyékého**. A vhodný rámec týmto dňom poskytla úvodná pobožnosť biskupa **Lászlóa Fazekasa** (*zverejnili sme ju v našom predchádzajúcom čísle*), ranné a večerné pobožnosti, respektíve záverečné bohoslužby s vysluhovaním svätej večere Pánovej.

–kis–

Ondavsko-hornádsky reformovaný seniorát a nezisková organizácia Carmel organizovali v peknú slnečnú sobotu 15. júna 2013 v základnej škole v Sečovciach celodenné stretnutie detí a dorastu, témou ktorého bolo *Dobrodružstvo poslušnosti Bohu*.

Stretnutie – jeho posolstvo znelo: „...lebo dvojaké zlo spáchal môj ľud: opustili mňa, prameň živej vody, aby si vykopali deravé cisterny, ktoré neudržia vodu“ (Jer 2,13) – bolo otvorené pred areálom školy príhovorom, modlitbou a piesňou. Nasledoval program pre deti v školskej jedálni a pre dorastencov v telocvični.

Dorastencom sa prihovoral brat senior **Juraj Brecko** na tému *Dobrodružstvo poslušnosti Bohu*, ktoré sa nieslo veľkou časťou Starého Zákona a skončilo v *Žid 12*. Ako hudobný doprovod poslúžila hudobná skupina z Bidoviec pod vedením sestry **Mariky Breckovej**.

Mladšie deti sa po úvodnej modlitbe a piesňach započúvali do príbehu o Jeremiášovi, ktorý prerozprávala sestra **Ivetka Balová**. Celý príbeh bol popretkávaný scénkami, ktoré pomohli deťom viac sa zžiť do príbehu zo života Jeremiáša.

Po skončení hlavnej témy sa deti s dorastencami znova spojili a vytvorili sedem skupiniek. Pod vedením brata **Luba**

Dňa 23. júna sa v komárňanskom reformovanom chráme konala už deviatu slávnostnú promócia Reformovanej teologickej fakulty Univerzity J. Selyeho, na ktorej sa zúčastnil aj biskup László Fazekas.

Službu zvesti slova Božieho vykonal zástupca dekana **János Molnár** na základe *Žalm 118,29* a *Fil 4,13*. Potom prevzali svoj bakalársky diplom poslucháči odboru misiológia, diakonia a sociálna práca (**Róbert Pogán, Boglárka Škrovan, Attila Tuloki** a **Livia Varga-Balázs**), ako aj magisterský diplom absolventi odboru teológia (**dr. Eszter Csobolyó, Kamilla Egyeg, Erzsébet Öllös, Dénes István Szilágyi** a **Sándor Varga**). Promočný akt vykonalí dekan **Attila Lévai** a rektor **János Tóth**.

Potom prišla na rad **Jolán Rác**, ktorá dňa 11. júna zložila rigoróznú skúšku a obhájila svoju dizertačnú prácu, čím sa stala oprávnenou nosiť akademický titul doktor teológie (ThDr.) Dňa 27. augusta 2012, respektíve 28. februára 2013 úspešne obhájili svoje dizertačné práce nasledovní doktorandi fakulty (**Szilvia Fazekas, Éva Fritz-Beke, Jolán Kis** a **Ferenc Pálvölgyi**), čím sa stali doktormi

DOBRODRUŽSTVO POSLUŠNOSTI BOHU

Stretnutie detí a dorastu v Sečovciach

Slávika nasledovali hry vonku, ktoré boli na tému zo života proroka Jeremiáša. Deti si v skupinkách zvolili Jeremiáša, ktorého museli chrániť, pretože prišli zlí proroci, ktorí ho chceli zobrať. Praví proroci sa poznali pomocou hesla – bol to 1. žalm, ktorý sa deti naučili a pri stretnutí s inou skupinkou sa navzájom skúšali. Ak ho nevedeli, museli odovzdať skupin-

ke kartičku. Popritom mali rôzne úlohy (naučiť ako sa viaže lano, prečistiť zrno od špiny, napísať list kráľovi a vyslobodiť Jeremiáša z väzenia). Po splnení všetkých úloh museli doniesť kráľovi list, ktorý Jeremiáš prečítal a tiež odovzdať

všetky kartičky. Zvíťazila skupinka, ktorá mala najviac kartičiek.

Po hrách sme mali pripravený chutný obed a zákusky, ktoré na seba nenechali dlho čakať. Po krátkom futbale na ihrisku sme pokračovali všetci spoločne v telocvični. Tam na deti čakala sladká odmena podľa toho, ako sa družstvá umiestnili v hodnotení.

Na záver nás brat **Raš'o Uhrín** formou prezentácie informoval o svojej misijnej práci v Ghane, z ktorej sa len prednedávnom vrátil. Pôsobil tam v misijnej organizácii Wycliffe, ktorá sa zaoberá prekladom Biblie do všetkých jazykov.

Veru, ani sme sa ne-nazdali a už bol koniec stretnutia. Zopakovali sme si veršik a posilnení na duchu a s množstvom spomienok sme sa rozišli do svojich domovov, veď posolstvo treba odovzdať ďalej.

Slavomír Hertneky-Silvia Krajňáková

Už deviatu promócia na RTF UJS

PROMOVALI AJ DOKTOROV TEOLÓGIE

teologických vied a sú oprávnení nosiť titul PhD. Rektor povolil odovzdávanie diplomov a požiadal dekana o vykonanie promócie v latinskom jazyku. Po zložení sľubu boli odovzdané diplomy, pričom profesori absolventov slávnostne prijali za doktorov.

Za najlepšie študijné výsledky mohla prevziať Cenu rektora Erzsébet Öllös, kým za najlepšiu diplomovú prácu Kamilla Egyeg.

Za roky strávené na RTF UJS sa poďakovala **Jolán Kis** za doktorov a **Kamilla Egyeg** za teológov. Na príležitosti slúžil aj komorný chór *Canticum Novum* pod vedením dirigentky **Ágnes Török**. Napokon účastníci promócie sa presunuli k niekdajšej budove Teologickej akadémie J. Calvina, kde spomínali na zosnulých profesorov a položili vence pod pamätnú tabuľu umiestnenú na stene budovy.

Erzsébet Öllös

Absolventi teológie s profesormi fakulty, vedením univerzity i cirkvi

Generálny konvent a Synoda MRC.

Dňa 27. júna na zasadnutí predsedníctva Generálneho konventu v Debrecíne našu cirkev reprezentovali generálny kurátor Vince Fekete a biskup László Fazekas. Na druhý deň v tamojšom Veľkom chráme zasadala Synoda Maďarskej reformovanej cirkvi, kde zo strany našej cirkvi boli prítomní maďarskí členovia Synodnej rady a seniori a seniorálni kurátori maďarských seniorátov.

Na rokovaní zvestovaním slova Božieho poslúžil duchovný predseda Synody Reformovanej cirkvi v Maďarsku, zatisský biskup Gusztáv Bölcskei, rektor Debrecínskej reformovanej teologickej univerzity Károly Fekete mal prednášku o Heidelbergskom katechizme. Pri

Károly Fekete prednáša o katechizme

príležitosti 450. výročia jeho prvého vydania bol vyhotovený jeho nový maďarský preklad (Synoda hlasovaním rozhodla o prijatí jeho prepracovaného textu), zároveň opustila tlač aj päťjazyčná verzia v reprezentačnom vydaní (v maďarskom, slovenskom, rumunskom, nemeckom a anglickom jazyku).

Na zasadnutí sa k Maďarskej reformovanej cirkvi pripojila Reformovaná kresťanská kalvínska cirkev v Chorvátsku. Predstavitelia čiastkových cirkví prijali novelizáciu ústavy, ktorá sa zameriavala predovšetkým na odstránenie nezrovnalostí v predchádzajúcom texte. Rokovanie, ktoré bolo ukončené prijatím záverečnej deklarácie, pozdravil Gerd Heetderks, európsky predstaviteľ Svetového obecnstva reformovaných cirkví. Predsedníctvo Generálneho konventu najbližšie zasadá v dňoch 27–28. septembra taktiež v Debrecíne.

Konferencia európskych cirkví. V dňoch 3–8. júla sa v Budapešti konala

14. Valné zhromaždenie Konferencie európskych cirkví, na ktorej našu cirkev reprezentoval biskup László Fazekas. Hlavnou témou rokovania bola novelizácia jej ústavy. Najväčšiu diskusiu vyvolala otázka, že akú váhu majú mať jednotlivé európske a svetové cirkevné organizácie, respektíve denominácie v práci KEK. Prijatá novelizácia ústavy zabezpečuje, že európske cirkvi budú môcť vyjadriť svoju angažovanosť za celé stvorenie a jednotu v Kristovi s prihliadnutím na výzvy doby, v ekumenickom obecnstve.

Evanjelický dištriktuálny deň. Dňa 5. júla generálny kurátor Vince Fekete, biskup László Fazekas, zástupca generálneho kurátora Ján Marcinčák a zástupca biskupa Marián Hamari boli zo strany našej cirkvi prítomní na Dištriktuálnom dni Západného dištriktu Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku, ktorý bol spojený aj so spomienkou na 1150. výročie príchodu vierozvestcov Cyrila a Metoda na naše územie. Na bohoslužbách organizovaných na hrade Branč v mene našej cirkvi krátkym svedectvom pozdravil prítomných biskup László Fazekas. Slávnosť popoludní pokračovala v evanjelickom chráme v Brezovej pod Bradlom hudobnou pobožnosťou, na ktorej sa zúčastnil aj prezident Ivan Gašparovič.

Inštalácia duchovného. Dňa 7. júla sa v Reformovanom cirkevnom zbore Barca konala inštalácia duchovného, v rámci ktorej bol uvedený do svojho úradu zvolený duchovný zbor Pavol Baláž. Na úvod slávnosti poslúžil kázňou slova Božieho na základe *Zjav 3,7–12*, akt inštalácie vykonal senior Ondavsko-hornádskeho seniorátu Juraj Brečko.

Tichý deň. Reformovaný cirkevný zbor Sečovce dňa 7. júla organizoval v budove ZUŠ tichý deň, na ktorom vystúpil a vydal svedectvo o svojom živote starosta malej obce v blízkosti Segedína Kübekháza, Róbert Molnár, ktorý sa ako mladík pohyboval vo veľkej politike a obrátil pred desiatimi rokmi. Na príležitosti mal kázeň Sándor Pocsai, reformovaný duchovný z Ukrajiny, vedúci tamoj-

Róbert Molnár. (Foto: www.oh-seniorat)

šej Záchrannej misie Bethesda. Preklad zabezpečila duchovná Slovenského reformovaného cirkevného zboru v Košiciach Erika Domonkošová.

Vysviacka chrámu. Dňa 14. júla po štvorročnej rekonštrukcii bol vysvätený chrám Reformovaného cirkevného zboru Leles. Akt vysviacky vykonal biskup

László Fazekas, ktorý na príležitosti mal kázeň podľa *Lk 12,31–32*. Zbor pozdravil aj generálny kurátor Vince Fekete, o priebehu rekonštrukčných prác vrátane peňažných zdrojov mal referát duchovný zboru Csaba Kendi.

KALVÍNSKE HLASY

Úradný orgán Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku. Adresa vydavateľa: Jókaiho 34, 945 01 Komárno. IČO: 00179191.

Vychádza mesačne.

Šéfredaktor: László Fazekas

Redaktor: Béla A. Kis

Sekretárka a distribútorka: Lucia Kis
Predplatné prijíma každý reformovaný farský úrad i redakcia.

Ročné predplatné: 3,60 eur.

Distribúciu vykonáva redakcia:

930 10 Dolný Štál 386

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefón: 031/55 90 141 (zároveň fax i odkazovač).

Redakcia došlé rukopisy nearchivuje a nevracia, vyhradzuje si právo na ich odbornú úpravu.

Tlačiarenská príprava: Béla A. Kis

Tlač: Reproffset, Dunajská Streda

ISSN: 1335-3713

Evidenčné číslo: EV 3627/09